

Az Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek

Szent Margit Gimnáziumának

Helyi tanterve

2013.

I. RÉSZ- ÁLTALÁNOS IRÁNYELVEK	
Bevezetés	3
II. AZ ISKOLA TANTÁRGYI RENDSZERE, ÓRATERVE	
1. Tantárgyi struktúra és óraszámok	3
2. Érettségire készítés (középszintű; emelt szintű)	5
3. Idegen nyelv tanulása	5
4. A mindennapos testnevelés	6
5. Énekkar	6
6. Szakkörök, diákkörök	6
III. A PEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁSOK SZERVÉZÉSÉNEK ALPELVEI	
1. Általános alapelvek	6
2. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök	7
kiválasztása	7
3. Taneszközök	7
4. Tanulmányi munka értékelése	7
5. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	7
6. Tanulmányi kötelezettség teljesítése vizsgával	8
III. KÖVETELMÉNYRENDSZER BEMUTATÁSA	
Alapelvek	8
IV. A HELYI TANTERVBEN SZEREPLŐ TANTÁRGYAK FELÉPÍTÉSE	
1. Célok, feladatok	10
2. Fejlesztési területek – nevelési célok	10
3. Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés	15
V. TANTÁRGYAK HELYI TANTERVEI	
Tantárgyak rendszere	19
VI. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	20
FÜGGELÉK	
A Szent Margit Gimnáziumban használatos tankönyvek	22
2. Kötelező olvasmányok	23

I. ÁLTALÁNOS IRÁNYELVEK

Bevezetés

A helyi tantervek iránti alapvető követelmény, hogy megfeleljenek a NAT előírásainak. Saját helyi tantervünk kidolgozásánál figyelembe vettük a KPSZTI helyi tanterv javaslatát, és az OFI által elkészített kerettantervet. (A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet.)

A kötelező iskolai képzéstől ma nem várhatjuk el, hogy befejezett, lezárt tudást nyújtson, hanem a kulcskompetenciák, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kialakítása válik alapvető jelentőségűvé. Ebből következik, hogy a helyi tanterv - mind a felnőtt-társadalom, mind pedig a tanulók szempontjából - alapvető értéknek kezeli az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonyságát és az elsajátított tudás és kompetenciák használhatóságát, hasznosságát.

Az oktatásnak alapvető szerepe van abban, hogy a diákok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához. A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A kulcskompetenciáknak és a kiemelt fejlesztési feladatoknak tanításunkra gyakorolt hatását, valamint a tantárgyi rendszer részletes indoklását a helyi tanterv tantárgyi követelményeinek kidolgozásaiban részletezzük.

II. AZ ISKOLA TANTÁRGYI RENDSZERE, ÓRATERVE

A NAT ajánlásokat tesz az egyes műveltségi területek óraszámainak kialakítására. A mi helyi tantervünk tantárgyakban váltja valóra a NAT elképzeléseit. A 7-12. a hatosztályos, a 9-12. a négyosztályos gimnáziumra, és a nyelvi előkészítő osztályra (NYEK) érvényes kerettanterv iránymutatásait elfogadva terveztük meg az egyes képzési szakaszokban az éves és a heti óraszámok kialakítását.

1. Tantárgyi struktúra és óraszámok

6 évfolyamos gimnázium

Tantárgyak	7. évf	8. évf	9. évf	10. évf	11. évf	12. évf
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4	4	4
Dráma és tánc			1			1
Életvitel	1					
I. idegen nyelv	4	4	4	4	3	3
II. idegen nyelv			3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3	3	4
Hittan/Erkölcstan	2	2	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2	3	3
Médiaismeret						1
Fizika	2	2	2	2	3	
Kémia	1	2	3	2		
Biológia	2	2		2	2	2
Földrajz	1	2	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1	1	
Rajz/Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	
Informatika	1	1	1	1		
Életvitel						1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Emelt szint					4	4

Összesen	3 1	3 2	3 5	3 5	3 5	3 4
----------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

4 évfolyamos gimnázium

T a n t á r g y a k				
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Dráma és Tánc	1			1
I. idegen nyelv	4	4	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	4
Hittan/Erkölcstan	2	2	2	2
Történelem	2	2	3	3
Médiaismeret				1
Fizika	2	2	3	
Kémia	3	2		
Biológia		2	2	2
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1	1	
Rajz/Vizuális kultúra	1	1	1	
Informatika	1	1		
Életvitel				1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Emelt szint			4	4
Összesen	3 6	3 5	3 5	3 4

5 évfolyamos gimnázium

Tantárgyak					
Magyar nyelv és irodalom	1	4	4	4	4
Dráma és Tánc					1
I. idegen nyelv	1	4	4	3	3
Dráma és Tánc	8	1			
II. idegen nyelv		4	4	3	3
Matematika	1	3	3	3	3
Hittan/Erkölcstan	2	2	2	2	2
Történelem		2	2	3	3
Médiaismeret					1
Fizika		2	2	3	
Kémia		3	2		
Biológia			2	2	2
Földrajz		2	2		
Ének-zene	1	1	1	1	
Rajz/Vizuális kultúra	1	1	1	1	
Informatika	4	1	1		
Életvitel					1
Testnevelés	5	5	5	5	5

Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Emelt szint				4	4
Összesen	3 4	3 6	3 6	3 5	3 3

2. Felkészítés az érettségire (középszintű; emelt szintű)

Tanulóink tanulmányaik befejezéseként érettségi vizsgát tesznek. Előre hozott érettségi vizsgát az érvényes előírások szerint 2014. januártól csak idegen nyelvből és informatikából tehetnek az iskola helyi tantervében rögzített követelmények teljesítése esetén.

A tantárgyi órakeretben diákjainkat felkészítjük középszintű érettségi vizsgákra. Azokból a tárgyakból, amelyeket az érettségi évében nem tanulnak, vagy az érettségi követelmények a helyi tantervtől eltérő anyagot is számon kérnek, az érettségi évében érettségire felkészítő szakkört tartunk heti két órában.

Az emelt szintű érettségire felkészülni a 11-12. évfolyamon lehetséges a tanulók választása szerint az emelt számú órakeretben. A képzés célja az emelt szintű érettségire felkészítés, továbbá az hogy diákjaink – sikeres felvétel esetén – alkalmasak legyenek egyetemi tanulmányok végzésére. A képzés magában foglalja az emelt szintű érettségi anyagát és a tananyag olyan szintű elmélyítését, hogy zökkenőmentesen be tudjanak kapcsolódni az egyetemeken folyó tanulmányi munkába.

Nyelvekből nyelvvizsgára és emelt szintű érettségire (nyelvvizsga) külön tanfolyamokkal készítjük fel a diákokat.

Az érettségire felkészítő tárgyak rendszere:

Emelt szintű sáv 1 11-12. évfolyamon	Emelt szintű sáv 2 11-12. évfolyamon	Érettségire felkészítő „foglalkozások” 12. évfolyamon
Magyar nyelv és irodalom	Történelem	Informatika
Matematika	Fizika	Földrajz
Biológia	Kémia	Hittan
	Biológia	Rajz - művészettörténet
		Testnevelés
Informatika	Informatika	Ének

A tárgyak órakeretei, képzési rendszere emelt szintű képzésben: tárgyakként heti 2-2 óra a 11. és 12. évfolyamon. Osztatlan képzésben tartjuk történelmet, matematikát.

A választás szabályai:

Egy tanuló két emelt szinten felkészítő foglalkozást választhat.

A választott tárgyat leadni a 12. év elején lehet, ill. indokolt esetben 12. évfolyamon félévkor.

A választott tárgyat 11. évben nem lehet leadni, legfeljebb váltani lehetséges, külön igazgatói engedéllyel.

Emelt és közép szintű érettségire felkészítő tárgyakat úgy lehet választani, hogy a fenti táblázat egy-egy oszlopából lehet egy-egy (nem azonos) tárgyat választani.

Emelt és közép szintű érettségire felkészítő tárgy választásának feltétele, hogy a tanuló a megelőző lezárt félév végén az adott tárgyból legalább közepes osztályzatot szerezzen.

Már működő „emelt szintű” csoportba való bekapcsolódáshoz különbözeti vizsga írható elő.

Az emelt szintű érettségire felkészítő képzésre a 10. évfolyam második félévében kell az iskola által kiadott jelentkezési lapon.

3. Idegen nyelv tanulása

Iskolánkban első idegen nyelvként angolt vagy német nyelvet lehet tanulni minden évfolyamon. Kilencedik osztálytól egy második idegen nyelvet is kötelező választani (az első nyelvtől különbözőt), amelyet a Pedagógiai Programnak megfelelően köteles a diák tanulni. Angol, német, francia, spanyol, olasz és orosz csoportok mindenképp indulnak megfelelő számú résztvevő esetén.

A nyolcadik évfolyam második félévében választhatnak második idegen nyelvet és jelentkezhetnek rá. Ezek után oly módon készül a nyelvi csoportok beosztása, hogy az induló csoportok megfelelő létszámúak legyenek.

4. A mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés (heti 5 óra) megvalósítására az iskola egy nagyobb, két kisebb tornateremmel, uszodával, konditeremmel és udvarral rendelkezik. Órarendi órakeretben valamennyi évfolyamon heti 4 óra testnevelést tudunk megszervezni.

Az 7-10. évfolyamon órarendbe iktatott módon egy órában úszásoktatást szervezünk. Így minden diákunk fejlesztheti úszás tudását vagy elsajátítja az úszás alapjait. Egy órában iskolai keretek között néptánc tanítás folyik 7-8. osztályban. 11. osztályban klasszikus táncot tanítunk egy órában.

Minden évfolyamban délutáni, sportköri keretben kínálunk kötelezően választható foglalkozási lehetőséget labdarúgó-, kosárlabda- és röplabdaedzés, asztalitenisz játék keretében. Néptánc választására is lehetőséget kínálunk. Aki rendszeresen sportolnak, a törvényi előírások teljesülése esetén, határozatban felmentést kapnak a plusz egy óra testnevelés alól, figyelembe véve, hogy a délutáni elfoglaltságukat ne terheljük.

Az egyénre szabott edzéstervek elkészítésének kiindulópontja legyen az kondicionáló, regeneráló, rehabilitáló vagy versenysport, a szervezet aktuális állapota.

A fizikai állapot mérése, tehát önmagában nem cél, hanem diagnosztizáló eszköz, kiindulópont a terhelhetőség/egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek fokozatos fejlesztéséhez, az egyénre szabott edzéstervek elkészítéséhez.

Az optimális mennyiségű, hatásos dózis meghatározása mindig a szervezet aktuális állapotától, egészségtől, vagy betegségtől függ: ha alul adagoljuk (dozírozzuk) nem hat, nem érjük el a kívánt hatást, ha túl adagoljuk, akkor mérgező, szélsőséges esetekben akár halálhoz is vezethet.

5. Énekkar

Iskolánk kiemelten fontosnak tartja a közös muzsikálás léleképítő és közösségformáló erejét. A kórus tagjai az énekkari foglalkozásokon, különféle rendezvényeken, és a liturgikus szolgálatban is rendszeresen részt vesznek.

A kórus tagjává a kórusvezetőnél való jelentkezés után válik a diák. Ezek után a részvétel az adott tanévben kötelező.

6. Szakkörök, diákkörök

Az iskola tanulói közös tanulmányi tevékenységük megszervezésére szakmai diákkörökbe, szakkörökre jelentkezhetnek a szervező szaktanárnál. Jelentkezés után megfelelő létszám esetén az igazgató engedélyezi a szakkört. A szakköri részvétel az aktuális tanévben kötelező.

III. A PEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁSOK SZERVÉZÉSÉNEK ALPELVEI

1. Általános alapelvek

Fontos pedagógiai elvnek tartjuk, hogy a tanuló személyisége közösségben fejlődik. Ezért kiemelt jelentősége van a csoportos és az egész osztályos foglalkozásoknak.

Differenciált, személyre szabott oktatásnak különösen azokon a területeken van jelentősége, amelyeken a tanulók adottságában lévő különbségek erősen befolyásolják az elsajátítandó anyag megértését. Ezért különösen fontos a gyengébb adottságú diákok számára felzárkóztató foglalkozások szervezése, a tehetségesebbek számára tehetséggondozás elősegítése.

Testnevelés órákat lehetőleg nemenként szervezzük sávos bontásban.

Nyelvi csoportok kialakításánál az azonos szintű tanulókat egy csoportba szervezzük egy-egy évfolyamon, ha az adott nyelvet tanulók létszáma több csoportot tesz lehetővé.

Egy-egy csoport kialakításánál a csoport javasolt létszáma az osztálylétszám fele, minimálisan 8 fő. A minimális létszámtól eltérni csak a fenntartó engedélyével lehet.

A csoportok kialakításai a tanév elején, az első tanítási hét végére véglegessé válnak. A csoportváltást év közben – indokolt esetben –, a csoportokat tanító tanárok és tanulók kezdeményezhetnek. A csoportváltást az igazgató engedélyezi az osztályfőnök véleményének a kikérésével (az osztályfőnök konzultál a szülővel). A változásról a szülőt az osztályfőnök tájékoztatja.

Sávos csoportok

Sávos rendszert akkor alakítunk ki, ha egy évfolyamon 2 vagy 3 osztály tanulóiból tudunk kellő létszámú csoportot kialakítani.

Sávos rendszerben oktatjuk a nyelv, testnevelés és az emelt és közép szintű érettségire felkészítő tárgyakat.

Matematika és történelem sávok szervezésébe az alapórákat is bevonjuk, míg a többi emelt szintű oktatás esetében az alapórákat osztály keretben tartjuk.

Csoportbontások

Iskolánkban a következő csoportbontásokat szervezzük:

- Matematikából a 7-10. évfolyamokon.
- Valamennyi idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik figyelembe véve a szintenkénti oktatást.
- Informatikát csoportbontásban oktatjuk.
- A természettudományos tárgyak közül a fizika, kémia, biológia és földrajznál hetedik évfolyamon, fizikából és kémiából nyolcadik évfolyamon is van egy óraban csoportbontás.

2. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztása

Az alkalmazásra kerülő tankönyveket, segédleteket, az EMMI minden évben megjelenő tankönyvjegyzékéből a tankönyv nyilvánított listáról választjuk ki.

A tankönyvkiválasztás szempontjai:

- a tantervvel összhangban legyen,
- kapcsolódjon a tanítás céljához, követelményeihez,
- alkalmazható legyen a tanulók képességeihez, tanulási módszereihez,
- megfeleljen az intézmény szellemiségének (keresztény és magyar),
- árszínvonala elfogadható anyagi terhet rójon a szülőkre,
- és a négy évfolyam számára azonos szerkezetű, nyomtatott könyvekből áll a tankönyvcsalád,
- törekszünk arra, hogy az azonos tárgyat tanító tanárok azonos könyveket válasszanak, így biztosítván az egységes követelményrendszert,

Az egyes tantárgyak esetében a munkaközösségek tesznek javaslatot az alkalmazott segédletekről oly módon, hogy a tanulókat anyagilag ne terhelje feleslegesen ezek beszerzése.

A könyvtári tartós tankönyvvállományból a törvény által kötelezőkön túl is igénybe vehetők a történelmi, földrajzi térképek, növény- és állathatározók, matematikai és fizikai feladatgyűjtemények az arra rászorulóknak.

Támogatjuk a szociális rászoruló diákok számára a használt tankönyvek átvételének használatát is.

3. Taneszközök

A taneszközök folyamatosan bővülő lehetőségeiből az adaptált tanterveknek megfelelően, annak igényei szerint folytatjuk a szükséges bővítést.

Az eszközbeszerzésre a költségvetési összeg által meghatározott keretből biztosítjuk a fedezetet.

A beszerzés elvei: a költségvetési támogatás lehetőségei és az oktatást hatékonyan segítő alkalmazhatósági szempontok.

4. Tanulmányi munka értékelése

Egy adott tárgyból az alap órát és „emelt” órát tartó tanárok együttesen adják az értékelő jegyet, véleménykülönbség esetén az osztályozó konferencia dönt.

A középszintű érettségire felkészítő foglalkozást nem osztályozzuk, a foglalkozásokon kötelező részt venni, a hiányzásokat igazolni kell.

5. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A diákok munkájának fontos mérőeszköze az osztályzási rendszer. Minden diáknak az heti óraszámának kétszerese és még legalább egy jeggyel kell rendelkezni (legkevesebb három) félévenként.

A félévi osztályzás az első félév munkáját tükrözi, az év végi pedig a teljes tanévben végzett munkát. A félévi és év végi jegyeket a szaktanár javaslata alapján az osztályozó konferencia dönti el.

Ha a tanuló osztályzatainak átlaga 2.0 alatt van vagy témazáró dolgozatait nem írta meg vagy elégtelenek, akkor minden komolyabb indoklás nélkül megbuktatható, ha a szülők értesítése a digitális naplóban megfelelő időben megtörtént.

A tanév végi elégtelen osztályzat javítóvizsgán javítható (augusztus hónap). Ha a tanuló egy tantárgyból az órák 30 %-áról hiányzott és nem osztályozható, akkor az iskola által kijelölt időpontban osztályozó vizsgát kell tennie.

Ha a tanuló hiányzása az adott tanévben meghaladja a 250 órát és a tanév végén nem osztályozható, akkor számára a tantestület osztályozó vizsgát engedélyezhet. A sikertelen osztályozó vizsga, vagy a vizsgaengedély meg nem adása, évfolyamisméltást von maga után.

Az egyéni tanrendet és a magántanulói státust kivételes esetben lehet kérelmezni, a kérést indokolni kell. A magántanuló a tanév végén (a testnevelés kivételével) minden, az adott évfolyamon oktatott kötelező tárgyból osztályozó vizsgát tesz. Az értékelés-minősítés és továbbhaladás rendje azonos a normál tanulókéval. A tanulók felkészüléséhez az iskola útmutatást nyújt.

6. Tanulmányi kötelezettség teljesítése vizsgával

Érettségi vizsga: a 12. évfolyam sikeres befejezése után következő állami vizsga, melynek rendjét, követelményeit a gimnáziumi érettségi vizsgaszabályzat határozza meg.

Az érettségire jelentkező tanuló maga döntheti el, hogy mely tantárgyakból kíván középszinten és melyekből emelt szinten vizsgázni, függetlenül attól, hogy az adott tárgyat milyen szinten tanulta. Ez annyit jelent, hogy akkor is jelentkezhet emelt szintű vizsgára, ha az adott vizsgatárgyból csak a középszintű vizsgára készítette fel az iskola, vagy esetleg még arra sem. Természetesen emelt szintű felkészítés után is lehet középszintű vizsgára jelentkezni. Egy vizsgaidőszakban egy vizsgatárgyból csak egy szinten lehet vizsgázni.

A vizsgatárgyak és szintek kiválasztásakor - a továbbtanulási feltételek mellett - elsődlegesen az adott vizsgatárgy egységes vizsgakövetelményeit kell figyelembe venni. A döntéshez a diákok elsősorban tanáraiktól kérhetnek segítséget, útbaigazítást.

Az érettségi vizsga tantárgyainak témaköreit, évente az emelt szintű érettségi témaköreivel azonos időben hozzuk nyilvánosságra.

Az osztályozó, különbözeti és javító vizsgák idejét, rendjét az igazgató határozza meg. A vizsga mindig írásbeli (45 perc) és szóbeli (15 perc) részből áll, és a szóbelit bizottság előtt teszik.

Osztályozó vizsga: az évfolyam teljes anyagából vagy egyes tárgyakból tehető iskolai vizsga, melyre magántanulók, hiányzásuk miatt nem osztályozható tanulók, valamely tantárgyból egyéni felkészülést folytató tanulók jelentkezhetnek (egy alkalommal maximum két évfolyamból). Ez esetben minden évfolyamot külön osztályzattal kell lezárni.

A szaktárgyi *évfolyam dolgozat* a tovább haladás feltétele, a szaktárgyban leírt és ismertetett feltételek alapján.

Különbözeti vizsga: az igazgató írja elő más iskolából, évfolyamról vagy iskolaszervezeti típusból érkezett tanulóknak a tanrendek (tananyagok) összevetése után.

Javítóvizsga: elégtelen év végi osztályzat javítására, szabályai ugyanazok, mint az osztályozó vizsgánál.

III. KÖVETELMÉNYRENDSZER BEMUTATÁSA

Alapelvek

A követelményrendszer betartása, betartatása szempontjából alapvetően fontos a fegyelem és a fegyelmezés, a jutalmazás és a büntetés kérdése, ezek alapelveinek kidolgozása, amely során az alábbi alapelveket kell figyelembe venni.

Az ellenőrzés - értékelés - osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésben: ösztönzést ad, fejleszt a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önévelésre készítet.

A követelmény célja az, hogy az igényesség belső késztetéssé váljék.

Csak az önmagával szemben is igényes tanár és tantestület tud igényességre nevelni.

Az iskola pedagógiai programjának részeként elfogadott Helyi Tantervben meghatározott tananyagot kell megkövetelni.

Összhangot és együttműködést kell teremteni az egyes tantárgyak között, az egyes tantárgyakban megszerzett ismeretek egymást erősítve segítsék a diákot a tanulásban.

A tantárgyi és tanórai követelmények legyenek világosak egyértelműek és teljesíthetőek. A tanév elején közölt elvárások ne változzanak a tanév során, a tanuló érezze a következetességet, és a kiszámíthatóságot.

Figyelembe kell venni a diák képességeit és a tanuláshoz való hozzáállását, ehhez jól kell ismerni a tanulót.

Az igazságos értékelés - osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segítik abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, legyen a bizalomra építő.

Bármely tantárgy ellenőrzési - értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosak lehetnek. Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is.

Érvényesíteni kell a szóbeliség primátusát. Még a „feladatmegoldós” tárgyakban sem hagyható el a szóbeli ellenőrzés, számonkérés. Az egyes tantárgyak helyi tantervében évfolyamonként célszerű meghatározni a tanév során írandó / nagy - vagy témazáró / dolgozatok számát.

A félévi és év végi minősítés - osztályozás ne legyen mechanikus művelet. Lehetőség szerint az osztályzaton kívül szóban is értékeljük a fél éves illetve egész éves munkát, az egyes diákokét éppen úgy, ahogy az osztály egészének munkáját. A záró osztályzat tükrözze a tanuló évközi szerepléseit. Értékelje az igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát.

A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza - teljes jogkörrel és felelősséggel.

Az értékelés - osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg.

A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat.

Ha a tanulónak a „jeles” osztályzatai mellett legfeljebb 2 „jó” osztályzata van (s ennél rosszabb osztályzata nincs, magatartás és szorgalom példás), a tantestület dicséretét érdemli ki. A dicséretet bizonyítványban és a törzslapon is dokumentálni kell.

A magatartás és szorgalom minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító pedagógusok közösségének. Előzetesen megismeri az osztály diákönkormányzatának és az osztályban tanító pedagógusok véleményét az egyes tanulókról. Az osztályfőnök javaslatát a testület többségi döntéssel véglegesíti. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó. A magatartás minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2). Szorgalom minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

A magatartási és szorgalmi értékelés szabályozása a Házirendben.

Az iskolai munkában az írásbeli beszámoltatásnak fontos szerepe van a szóbeli számonkérések mellett. Mindkét forma sajátosságaival segíti a diákok kifejezőmódjának, stílusának fejlesztésében. Az érettségi vizsga alkalmával mindkét formával találkozunk, ezért törekednünk kell a különböző számonkérési módok gyakoroltatására.

Az írásbeli számonkérések formái:

- szaktárgyi évfolyam dolgozat,
- témazáró dolgozat,
- röpdolgozat,
- szódolgozat, stb.

Ezek rendje:

A röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül; témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk.

A dolgozatok korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében, egy tanítási napon két dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya:

A félévi és év végi osztályzat tükrözze a tanuló évközi szerepléseit. Értékelje az igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát.

A különböző fajsúlyú dolgozatok súlyozása a tanár egyedi rendszerét követi, a témazáró dolgozat két jegynek számít.

Ha a tanuló osztályzatainak átlaga 2.0 alatt van vagy témazáró dolgozatit nem írta meg vagy elégtelenek, akkor minden komolyabb indoklás nélkül megbuktatható, ha a szülők értesítése a digitális naplóban megfelelő időben (egy hónappal az osztályozó értekezlet előtt) megtörtént.

Csak az iskola helyi tantervében elfogadott tananyagot lehet megkövetelni. A követelmények megállapításánál figyelembe kell venni az életkori sajátságokat. Ugyancsak figyelembe kell venni a tanulók képességeit és a tanuláshoz való hozzáállását, valamint sajátos helyzetüket.

Összhangot kell teremteni az egyes tantárgyak között: ne legyen egyik sem túlhangsúlyozva vagy éppen elhanyagolva a másik tantárgy rovására vagy előnyére. A követelmény célja soha nem az elriasztás, megfélemlítés, hanem az igényességre való nevelés.

IV. A HELYI TANTERVBEN SZEREPLŐ TANTÁRGYAK FELÉPÍTÉSE

1. Célok, feladatok

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel készíti fel tanulóit arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítja a tanulóknál az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

A hat évfolyamos gimnázium első két évfolyama épít a felső tagozatos szakasz 5–6. évfolyamon folyó nevelő - oktató munkájára, amelynek során az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. A 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése. A 9 – 12. évfolyamon az iskola nevelési-oktatási tevékenységével tovább fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszer megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez elengedhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

2. Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodásában tudatosul, vagyis belátja, hogy bizonyos törvényeket a társadalom hozza, és az alakítja, és vannak isteni törvények. Tudatosul benne, hogy az emberek különböző értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy része viszonylagos. A tanuló megérti a normakövetés fontosságát.

A 9. évfolyamtól a tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezéseket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Érti az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló megismeri nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja. Kialakul benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való kötődés igénye. Egyre nyitottabb más népek

kultúrája iránt, ismeri, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek.

Ismerkedik egy-egy magyarországi nemzetiség, kisebbség kultúrájával. Ismeri az általa tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrájának egy-egy jelentős vonását. A tanulóban kialakul egy kép az európai kultúra értékeiről, és ismer ennek megőrzéséért munkálkodó intézményeket, programokat.

A gimnáziumi szakasz végére a tanuló képes elhelyezni a magyarság kultúráját európai viszonylatban. Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismeri a magyar, illetve magyar származású Nobel díjasokat, munkásságuk legkiemelkedőbb eredményeit. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival. Részt vesz a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben.

Ismeri a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, van tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról, ismer ilyen témájú folklór- és műalkotásokat. Képes felidézni népi kultúránk néhány jelentős elemét, jellemzőjét. Értékeli a helytörténeti ismeretek fontosságát, ismeri lakóhelye és iskolája helytörténetének, kulturális és természeti örökségének főbb értékeit. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait. A hagyományos (népi) életmód, szokások megismerésén keresztül értékeli ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét. Felismeri az egyetemes emberi örökség és az európai kultúra kiemelkedő eredményeit, az ennek megőrzésén munkálkodó szervezeteket, a nemzetközi összefogás jelentőségét.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Nyitottá válik a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Megismerkedik az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Részt vesz olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

A tanuló megérti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben.

Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyeit.

Ismer a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő szervezeteket, és tud például hozni az ENSZ és az Európai Unió ezzel kapcsolatos tevékenységére. Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a jó együttműködésre az együttélésben. Képes a helyi közösségekkel való együttműködésre, ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit. Érzékenyebbé válik a helyi közösségek problémái iránt, és ismer beavatkozási lehetőségeket. Tisztában van a civil társadalmi aktivitás értékével, jelentőségével.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanuló megismeri az önmegfigyelés jelentőségét, vagyis cselekedetei, reakciói, viselkedése alapján véleményt tud mondani önmagáról. Képes különbséget tenni a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, be tud kapcsolódni különböző kisközösségekbe. Felismeri társadalmi szerepeit (férfi-nő, gyerekszülő, diák - tanár).

Gimnáziumi tanulmányai végére a tanuló képes különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet

az önmagáról alkotott képet. Tudatosítja, hogy az önismeret természetes szükségleteink közé tartozik, és próbál ismeretet szerezni arról, milyen eszközök állnak rendelkezésünkre, hogy megismerjük, megmagyarázzuk önmagunkat. Tisztában van azzal, hogyan használja ki saját erőforrásait a mindennapi életben, és hogyan létesíthet, tarthat fenn kiegyensúlyozott társas kapcsolatokat. Rendelkezik a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemzi a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben.

A családi életre nevelés

A tanuló képes felismerni és megfogalmazni családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálja és elvégzi a rá háruló feladatokat. Tisztában van a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyományaival. Felismeri a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tud kérni. A tanuló értéknek tekinti a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot. Tisztában van azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és érti az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Tud a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről, ismeri a művi terhesség megszakítás lelki és fizikai veszélyeit. A tanuló alkalmazás szinten ismeri a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

Tanulmányai végére a tanuló tisztában van azzal, hogy az ember magatartását szocializációja, társas környezete hogyan befolyásolja. Tudatosan készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit.

Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság-takarékoskodás alapvető technikáit. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről.

Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. Értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló a gimnázium első szakaszának végére fel tudja sorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát, tudatosan ápolni személyes higiéniáját. Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és a művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt. A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekszik olyan kikapcsolódást, hobbit találni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Ismeri az aktív pihenés fogalmát, meg tud nevezni aktív pihenési formákat. Tisztában van a feltöltődés és kikapcsolódás jelentőségével. Tudatosan figyel testi egészségére, képes szervezetének jelzéseit szavakkal is kifejezni. Ismer és alkalmaz stresszoldási technikákat, tisztában van a nem megfelelő következményeivel, ennek kockázataival (különösen az alkohol, a dohányzás és a drogok használatának veszélyeivel), és tudatosan kerüli ezeket. Ismeri a stressz okozta ártalmakat, a civilizációs betegségeket és ezek megelőzésének módját.

Gimnáziumi tanulmányainak végére a tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiénié. Képes egészséges étrend összeállítására, ismeri a

menyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, ismeri ezek alapvető hatásmechanizmusát, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A középiskola első éveiben a tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttéléstről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is.

A középiskola második szakaszában a tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mértén kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyre több helyzetben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A középiskola első éveiben a tanulóban kifejlődnek a környezet harmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások, mozgósítható a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre. Érti a mennyiségi és minőségi változás, fejlődés fogalmát, valamint, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Egyre érzékenyebbé válik környezete állapota iránt, képes annak változását elemi szinten értékelni. Felismeri

a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerüli ezeket.

Képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Nem hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Érzékenyebbé válik az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismeri ezek gyakorlati technikáit.

Érti a fenntarthatóság fogalmát.

A középiskola végére a tanuló érti a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit, képes az ezzel kapcsolatos különböző szakpolitikák, törekvések és folyamatok egyes hatásainak megértésére. Érti, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát, és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket.

A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Érti a hagyományok szerepét a harmonikus és fenntartható életvitel megalapozásában. A tanuló képes a fenntarthatósággal

kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Ismeri egyes hazai és nemzetközi szervezetek, intézmények ezzel kapcsolatos munkáját.

Pályaaorientáció

A gimnázium végére tudatosul a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Reális ismeretekkel rendelkezik saját képességeiről, adottságairól tervezett szakmájával, hivatásával összefüggésben, továbbá munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A középiskola első felének végére a tanuló történelmi ismeretei alapján felismeri a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismeri az uniós közös fizetési eszközét, belátja, hogy az egyes országok eltérő mértékben és szerepben kapcsolódnak be a világgazdaság folyamatiba. Érzékeli az anyagi és kapcsolati tőke szerepét és értékét saját életében. Érzékeli, hogy mi a fenntartható gazdaság és hogyan valósítható ez meg globális és lokális szinten. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban.

Képes összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és felismer néhány összefüggést az életszínvonal és a fenntarthatóság kérdései között.

Felismeri, hogy az egyén életútját a külső tényezők, hatások is nagymértékben befolyásolják, alakítják, melyek végig jelen vannak az emberi élet során. Érti a gazdasági folyamatok összefüggéseit különböző globális problémákkal is. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló hatékonyabban tud keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd képessé válik elektronikus gyűjtőmunkát megfelelő szelekcióval elvégezni. Tisztában van a videojátékok használatának helyes mértékével. Egyre inkább látja a közösségi oldalak, valamint az információk megosztásának esetleges veszélyeit. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik. Odafigyel arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat.

Kialakulóban van kritikai érzéke a médiatartalmak hitelességét illetően.

A második szakaszban a tanuló egyre tudatosabban választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

A tanulás tanítása

A tanuló a gimnázium első éveiben megismer olyan alapvető tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvileg szabatosan indokolni. Felismeri saját tanulási stílusát, tudatában van, hogy tanulási módszereiben mely területeken kell fejlődnie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele,

hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Megtanul jegyzetelni, rendszeresen használja az önálló, áttekinthető, lényegkiemelő jegyzetelési technikát hallott vagy olvasott szöveg alapján. Tisztában van azzal, hogy a jegyzetelés alkotás, hogy a gondolkodás által a meglévő ismeretekből egy új gondolatot hozhat létre. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra.

Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

3. Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló képessé válik érzéseinek, gondolatainak, véleményének kifejezésére, adott szempont szerint újrafogalmazására, mások véleményének tömör reprodukálására. Képes ismert tartalmú szövegeket biztonságosan elolvasni, értelmező hangos olvasással. Képes hallott és olvasott szöveg lényegének felidézésére, megértésére, értelmezésére. Önállóan olvas nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes a szövegelemzés alapvető eljárásainak önálló alkalmazására, különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének feltárására, értelmezésére és értékelésére.

Törekszik az olvasható és pontosan értelmezhető írásbeli kommunikációra. Elsajátítja a jegyzetelés alapjait. Képes rövidebb szövegek alkotására különböző szövegtípusokban és műfajokban. Képes rövidebb szövegek összegyűjtésére, rendezésére. Gyakorlott a helyesírási kézikönyvek használatában, törekszik a normakövető helyesíráásra. Képes művek önálló befogadására és ennek szöveges interpretálására. Képes egyes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására.

Gimnáziumi tanulmányainak végére hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban.

Felismeri és tudja értelmezni a szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegekben megjelenített üzenetrétegeket. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Képes az anyanyelvhez és az idegen nyelvhez kötődő sajátosságok összevetésére az általános nyelvészeti ismereteinek felhasználásával. Képes nem verbális természetű információk szóbeli megfogalmazására és leírására, értelmezésére.

A Magyar Nyelv és Irodalom oktatásának célja, hogy tanítványaink figyelmét ráirányítsuk az irodalmi művekben megjelenő olyan emberi magatartásformákra, melyek – a Biblia alapgondolataival összhangban – mintát jelenthetnek számukra hétköznapi életükben.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló gimnáziumi tanulmányainak első két évében megérti és alkalmazza a nyelvet vezérlő különböző szintű szabályokat, ami tudatosabbá és gyorsabbá teszi a nyelvtanulást. A beszédképesség és a hallott szöveg értése mellett törekszik a

célnyelvi olvasásra és írásra is. Felfedezi a nyelvtanulás és a célnyelvi kultúra fontosságát.

Próbálkozik önálló nyelvtanulási stratégiák alkalmazásával, és elindul a tudatos nyelvtanulás és az önálló nyelvhasználat útján. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni, képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Törekszik arra, hogy egy második (esetlegesen egy harmadik) idegen nyelven is képes legyen az alapszintű kommunikációra, így teljesíti a többnyelvűség igényét. Valós élethelyzetekben is tudja használni a nyelvet a produktív készségek (írás és beszéd) alkalmazásával is. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

Matematikai kompetencia

Az első években a tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. A tanuló felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. Képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. Képessé válik konkrét tapasztalatok alapján az általánosításra, matematikai problémák megvitatása esetén is érvek, cáfolatok megfogalmazására, egyes állításainak bizonyítására.

Középiskolai tanulmányainak végére a tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analízis és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló a középiskola első szakaszában képes felismerni a természet működési alapelveit, illetve az egyszerűbb technológiai folyamatokat és azok kapcsolatait. Egyre önállóan használja, illetve alkalmazza az alapvető tudományos fogalmakat és módszereket problémák megoldása során. Tudása és megfigyelési képességei fejlődésének köszönhetően tanári irányítás mellett, de mind önállóan hajt végre kísérleteket, megfigyeléseket, amelynek eredményeit értelmezni is tudja. Technikai ismereteit és kompetenciáit kezdetben még irányítással, majd egyre önállóan alkalmazza az iskolai és iskolán kívüli környezetben. Felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt káros hatásait, belátja, hogy erőforrásaink döntően végesek, és ezeket körültekintően, takarékosan kell hasznosítanunk. Nyitottá válik a környezettudatos gondolkodás és cselekvés iránt, képes környezettudatos döntések meghozatalára.

A tanuló középiskolai tanulmányainak végén ismeretei birtokában megérti a természettudományos-technikai eredmények alkalmazásának szerepét a társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatok, jelenségek formálódásában.

A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Bővülő ismeretei segítségével, illetve a megfelelő módszerek, algoritmusok kiválasztásával és alkalmazásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait, felismeri a folyamatok közötti összefüggéseket. Természettudományos tanulmányai végére a tanuló képessé válik arra is, hogy bizonyos feltételek mellett megfogalmazza a természeti-környezeti folyamatok várható kimenetelét. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. A tanuló képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar is cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

Digitális kompetencia

A tanuló középiskolai tanulmányai során egyre motiváltabbá válik a digitális eszközök használata iránt. Képes alapvető számítógépes alkalmazásokat (szövegszerkesztés, adatkezelés) felhasználni a tanórai és a tanórán kívüli tanulási tevékenységek során, illetve a hétköznapi életben. Egyre nagyobb biztonsággal és mind önállóbban képes felhasználni a számítógép és az internet által biztosított információkat, akár megadott szempontok szerinti gyűjtőmunkában is. A megszerzett információkból irányítással, majd egyre önállóbban képes összeállítani prezentációkat, beszámolókat. Ismeri az elektronikus kommunikáció (e-mail, közösségi portálok) nyújtotta lehetőségeket és használja is ezeket. Felismeri az elektronikus kommunikációban rejlő veszélyeket és törekszik ezek elkerülésére. Látja a valós és a virtuális kapcsolatok közötti különbségeket, kellő óvatossággal kezeli a világhálóról származó tartalmakat és maga is felelősséggel viszonyul a világháló használóihoz.

A tanuló képessé válik a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált a digitális nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információ megosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének megfelelő együttműködő hálózatokban a tanulás, a művészetek és a kutatás terén. Felismeri és ki is használja a digitális eszközök nyújtotta lehetőségeket, a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában. Kialakul a tanulóban a használatához kapcsolódó veszélyek érzékelése, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló már a gimnáziumi évek első éveiben nyitott más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, megérti és elfogadja a kulturális sokszínűséget. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az

európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

A gimnáziumi tanulmányok végére a tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösséget, a társadalmat érintő kérdésekben. Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére.

Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A középiskola első éveiben ismert élethelyzetekben a tanuló egyre inkább képes mérlegelni, döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Képes a korának megfelelő élethelyzetekben felismerni a számára kedvező lehetőségeket és élni azokkal. Terveket készít céljai megvalósításához, és – esetenként segítséggel - meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. Céljai elérésében motivált és kitartó.

A középiskola második felében a tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására.

Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A középiskola első szakaszában a tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával. Képes történetek, érzések, élmények feldolgozására különböző dramatikus, zenei, tánc- és mozgástechnikai, továbbá képzőművészeti elemek alkalmazásával. Alakulóban van önálló ízlése, és ez megnyilvánul közvetlen környezete, használati tárgyai kiválasztásában, alakításában is.

A középiskola második felében a tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások

befogadására, képes a koncertelmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események önálló feldolgozására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére, ennek során a művekben megjelenített témák, élethelyzetek, motívumok, formai megoldások közötti kapcsolódási pontokat azonosítani, többféle értelmezési kontextusban elhelyezni.

Képes képi, plasztikai, zenei és dramatikus megjelenítésre. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló a gimnázium alatt elsajátítja a kitartó tanulás képességét, képes a figyelmét összpontosítani, egyre sikeresebben törekszik arra, hogy saját tanulását megszervezze. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti hozzáállása pozitív, egyre tudatosabban kezeli a saját tanulási módszerét, mind gyakorlottabb abban, hogy felismerje készségeinek erős és gyenge pontjait, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A tanuló a középiskola idején megtanulja saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

A gimnáziumban az egyéni különbségek figyelembevételének kiemelt területe a tehetséggondozás és a felzárkóztatás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat és a lemaradókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap.

A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékosági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat

keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve [2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 21. § (11) bekezdés] tartalmazza. Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

V. TANTÁRGYAK HELYI TANTERVEI

Tantárgyak rendszere

A szaktárgy helyi tanterve meghatározza a következőket

- A választott kerettanterv megnevezését. Amennyiben szükséges évekre bontva a megtanítandó tananyagot és a kért követelményeket.

- A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, megtanítandó és elsajátítandó tananyagát évekre bontva.

- Az előzetes tudást, amely a témakörhöz kapcsolódó tartalmak sikeres elsajátításához szükséges, kulcsfogalmakat, ismeretelemeket, szabályokat, ha eltér kerettantervtől vagy évenkénti bontást igényel.

- Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztását.

- A munkaközösség által szükségesnek tartott további elveket és megfontolásokat.

- A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és speciális értékelési módjait, ha az eltér az általánostól.

- Az iskolában a tantárgyhoz kapcsolódó tudást gyarapító foglalkozásokat.

A helyi tantervben szereplő tantárgyak és tantervei

Kompetenciák	Helyi tantárgyak
Anyanyelvi kommunikáció	Magyar nyelv és irodalom
	Dráma és Tánc
	Mozgóképkultúra és
médiaismeret	Életvitel
Idegen nyelvi kommunikáció nyelv,	Angol nyelv, Francia
	Német nyelv, Olasz nyelv, Orosz nyelv, Spanyol nyelv
	Dráma és Tánc
Matematikai kompetencia	Matematika
Természettudományos kompetencia	Fizika
	Kémia
	Biológia - Egészségtan
	Földrajz
Digitális kompetencia	Informatika
Szociális és állampolgári kompetencia	Hittan
Történelem és társadalmi esztétikai - művészeti tudatosság és kifejező képesség ismeretek és állampolgári ismeretek	
Médiaismeret	
Életvitel és gyakorlat	
Testnevelés	
Esztétikai - művészeti tudatosság és kifejező képesség	Ének-zene
	Vizuális kultúra – rajz
	Dráma és Tánc
	Testnevelés
Hatékony és önálló tanulás	Osztályfőnöki óra

A helyi tantervben szereplő tantárgyak tartalmi követelményeire vonatkozó részt külön kezeljük.

VI. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Helyi tantervet az igazgató vezetésével az iskola nevelőtestülete készíti el, majd a tantestület megvitatja és elfogadja a programot. A szülői munkaközösség és a diákönkormányzat képviselői útján egyetértési jogot gyakorol.

A Helyi Tantervet a fenntartó hagyja jóvá.

A Helyi Tanterv módosítására:

- az iskola igazgatója
- nevelők szakmai munkaközösségei
- szülők közössége
- az iskola fenntartója tehet javaslatot.

A módosított Helyi Tanterv 2013. szeptember 1. napjától kell bevezetni.

Érvényesség és nyilvánosság

A hatályba lépés napja a fenntartói jóváhagyás napja.

A nyilvánosságra hozatal módja: könyvtár, honlap.

Őrzi: az irattár és a fenntartó.

A HELYI TANTERV ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

Ezt a Helyi Tantervet az iskola nevelőtestülete 2013. augusztus 29. napján tartott ülésén elfogadta.

Görbe László

.....
igazgató

A Helyi Tantervet, a Szent Margit Gimnázium diákönkormányzata véleményezte és elfogadta.

Gyarmati Szilvia

.....
az iskolai Diákönkormányzat elnöke

A Helyi Tantervet, a Szent Margit Gimnázium Szülői Munkaközössége véleményezte és elfogadta.

Fabiánné Lazna Irena

.....
az iskolai szülői közösség képviselője

A Helyi Tantervet a Fenntartó 2013. év.....hó.....napján jóváhagyta.

..... Kuchta Margit
tartományfőnök

FÜGGELÉK

1. A Szent Margit Gimnáziumban használatos tankönyvek

Jelmagyarázat:

AP Apáczai Kiadó
CR Cartographia Tankönyvkiadó
HO Holnap Kiadó
KC Konsept-H Könyvkiadó
KN Krónika Nova Kiadó
KO Korona Kiadó
MK Műszaki Könyvkiadó
MS Mozaik Kiadó
NT Nemzeti Tankönyvkiadó
PK Pauz
Westermann Könyvkiadó

tk	tankönyv	szgy
szöveggyűjtemény		
mf	munkafüzet	fgy
feladatgyűjtemény		
SB	student's book	WB
workbook		

Magyar irodalom

KN Irodalom 7-8. tk.
KN Irodalmi olv. könyv 7-8.
KN Irodalom 9-11.
KN Irodalom IV.
KN Irodalmi szgy. I-IV.
PK Mozgókép és médiaismeret I-II.

Magyar nyelvtan

NT A magyar nyelv könyve 7-8.
NT Magyar nyelvi mf. 7-8.
NT Magyar nyelv és kommunikáció 9-12. tk.+mf.
NT Magyar nyelv 12.

Történelem

NT Történelem 7-8.
NT Történelem I-IV. (új)
NT Történelem IV. (rég)

Matematika

MS Matematika 7-8.
MS Matematika 9-12.
NT Gyakorló és érettségi előkészítő fgy. I-III.
NT Matematika emelt 11-12. tk.+fgy.

Fizika

NT Fizika 7-8.
MS Fizika 9-12.
NT Egys. érettségi feladatgyűjtemény. Fizika I-II.

Kémia

AP Kémia 7. (8. osztálynak)
MS Kémia 9.
NT Kémia 10.

Biológia

MS Biológia 7-8. tk.+mf.

NT Állatismeret

MS Biológia 10-12.

Földrajz

MK Földrajz 7-8. tk.+mf.

MS Földrajz 9-10. évf.

Ének

KC Énektár 2

NT Ének-zene 9-10. évf.

Rajz

NT Műalkotások elemzése

Informatika

Bártfai: Hogyan használjam

Filozófia

HO Filozófia tk.+szgy.

Hittan

IT Hitünk és életünk

Jelenits: Dogmatika

Nemes: Erkölcstan

Nemes: Egyháztörténelem

Lukács: Alapvető hittan

Angol

Click on 2 SB+WB

New English File sorozat SB+WB

Oxford Exam Excellence

Német

Delfin I-II. tk.+mf.

Tangram sorozat

Schritte 3

Francia

NT France-Euro Express 1-3 nouveau tk.+mf.

NT France-Euro Express 3 tk.+mf.

Olasz

I primi due passi I/A+I/B

Spanyol

Colores I-III. tk.+mf.

Négy évig használatos tankönyvek

Helyesírási szótár

CR Középiskolai történelmi atlasz

NT Négyjegyű függvénytáblázatok

CR Középiskolai földrajzi atlasz

Ó- és Újszövetség a Neovulgáta alapján

Érettségi és felvételi előkészítők az egyes nyelvekhez és szaktárgyakhoz (nem kötelező)

2. Kötelező olvasmányok

Az alábbi jegyzék a választható kötelező olvasmányokat tartalmazza.

Négyosztályos képzés:

9. osztályban

Bibliai történetek (részletek Mózes I. és II. könyvéből, Jónás könyve, Máté evangéliuma)

Történetek a görög mitológiából

Homérosz: Íliász (részletek)

Homérosz: Odüsszeia (részletek)

Szophoklész: Antigóné, Odipusz király

Dante: Isteni színjáték – Pokol (részletek)
Villon: A nagy testamentum (részletek)
Boccaccio: Dekameron (néhány novella)
Shakespeare: Rómeo és Júlia
Shakespeare: Hamlet
Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)
Moliere: Tartuffe
Voltaire: Candide vagy az optimizmus
Goethe: Faust I. rész

10. osztályban

E.T.A. Hoffmann: Az arany virágcserep
Victor Hugo: A párizsi Notre-Dame vagy Nyomorultak
Puskin: Anyegin
Katona József: Bánk bán
Kölcsy: Parainesis
Vörösmarty: Csongor és Tünde
Petőfi: A helység kalapácsa
Petőfi: Az apostol
Arany: Toldi estéje
Arany: Buda halála
Jókai Mór egy regénye
Madách: Az ember tragédiája

11. osztályban

Henrik Ibsen: Solness építőmester v. A vadkacsa. v. Babaszoba, (Nóra néven lett ismert)
Balzac: Goriot apó
Stendhal: Vörös és fekete
Gogol: A köpönyeg
Tolsztoj: Ivan Iljics halála
Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés
Flaubert: Bovaryné
Csehov: Három nővér v. Ványa bácsi
Mikszáth Kálmán: A jó palócok
Mikszáth Kálmán: Tót atyafiak
Mikszáth Kálmán egy regénye
Krúdy: Szindbád-novellák
Móricz Zsigmond: Úri muri vagy Rokonok
Kosztolányi Dezső: Édes Anna vagy Pacsirta
Kosztolányi: Esti Kornél (részletek)
Karinthy Frigyes: Így írtok ti

12. osztályban

Samuel Beckett: Godot-ra várva vagy Dürrenmatt: A fizikusok v. Az öreg hölgy látogatása
Thomas Mann: Tonio Kröger
Thomas Mann: Mario és a varázsló
Franz Kafka: Az átváltozás
Franz Kafka: A per
Bulgakov: A Mester és Margarita
Hemingway: Az öreg halász és a tenger
Camus: Közöny

Brecht: Kurázs mama vagy Koldusopera
Déry Tibor: Niki
Németh László: Iszony vagy Égető Eszter vagy Gyász
Örkény: Tóték vagy Pisti a vérzivatarban
Örkény: Egyperces novellák
Ottlik Géza: Iskola a határon
Kertész Imre: Sorstalanság

Hat osztályos képzés:

7. évfolyam

Kötelező olvasmányok

Jókai Mór: A kőszívű ember fiai
Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője
Mikszáth Kálmán: A jó palócok (évközi kijelölés alapján)
Petőfi Sándor: A helység kalapácsa

Ajánlott olvasmányok

Berkes Péter: Az öreg bánya titka
Gárdonyi Géza: A láthatatlan ember; Isten rabjai
Jókai Mór: A nagyenyedi két fűzfa
Mikszáth Kálmán: A gavallérok
Verne: Grant kapitány gyermekei

8. évfolyam

Kötelező olvasmányok

Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig;
Szabó Magda: Abigél
Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem
Tamási Áron: Ábel a rengetegben
Sütő András: Anyám könnyű álmot ígér

Ajánlott olvasmányok

Gogol: A revizor
Hasek, Jaroslav: Svejk
Hemingway: Az öreg halász és a tenger
Móricz Zsigmond: Árvácska

9. évfolyam

Kötelező olvasmányok

Homérosz: Íliász
Homérosz: Odüsszeia (évközi kijelölés alapján)
Szophoklész: Antigóné
Phaedrus állatmeséi (évközi kijelölés alapján)
Biblia (évközi kijelölés alapján)
Szent Ágoston: Vallomások (évközi kijelölés alapján)
Dante: Isteni színjáték – a Pokol
Villon: Kis Testamentum, Nagy Testamentum (évközi kijelölés alapján)
Boccaccio: Dekameron (évközi kijelölés alapján)
Shakespeare: Rómeó és Júlia vagy Hamlet
Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem
Mikes Kelemen: Törökországi levelek (évközi kijelölés alapján)
Molière: Tartuffe

Ajánlott olvasmányok

Szophoklész: Oidipusz király

Vergilius: Aeneis

Cervantes: Don Quijote

Racine: Phaedra

Molière: A fősvény

10. évfolyam

Kötelező olvasmányok

Swift: Gulliver utazásai

Voltaire: Candide vagy az optimizmus

Goethe: Faust

Puskin: Anyegin

Kármán József: Fanni hagyományai

Katona József: Bánk bán

Kölcsey Ferenc: Parainesis... (évközi kijelölés alapján)

Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde

Petőfi Sándor: A helység kalapácsa; Az apostol

Arany János: Toldi estéje

Jókai Mór: Az arany ember

Kemény Zsigmond: Özveggy és leánya

Ajánlott olvasmányok

Defoe: Robinson Crusoe

Goethe: Az ifjú Werther szenvedései

Victor Hugo: A nyomorultak

Hoffmann: Az arany virágcserep

Bronte: Üvöltő szelek

Arany János: A nagyidai cigányok

Jókai Mór: Egy magyar nábob

11. évfolyam

Kötelező olvasmányok

Madách Imre: Az ember tragédiája

Stendhal: Vörös és fekete

Balzac: Goriot apó

Flaubert: Bovaryné

Csehov: A 6-os számú kórterem; Sirály

Gogol: A köpönyeg

Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés

Tolsztoj: Iván Iljics halála

Mikszáth Kálmán: Tót atyafiak; A jó palócok; Új Zrínyiász vagy Beszterce

ostroma

Ibsen: A vadkacsa vagy Nóra

Krúdy Gyula: A vörös postakocsi; novellák (évközi kijelölés alapján)

Móricz Zsigmond: 4 novella (évközi kijelölés alapján); Az Isten háta mögött vagy

Árvácska

Babits Mihály: Jónás könyve

Kosztolányi Dezső: Aranysárkány vagy Pacsirta vagy Édes Anna, novellák – Esti

Kornél

Ajánlott olvasmányok

Mikszáth Kálmán: A Noszty fiú esete Tóth Marival

Móricz Zsigmond: Uri muri

Karinthy Frigyes: Így írtok ti

Kafka Margit: A Kirilláné múltja

12. évfolyam

Kötelező olvasmányok

Franz Kafka: Az átváltozás

Camus: Közöny vagy A pestis

Dürrenmatt: A fizikusok

Déry Tibor: Szerelem

Márai Sándor: Egy polgár vallomásai

Németh László: Gyász vagy Iszony

Németh László: Villámfénynél vagy Galilei

Illyés Gyula: Puszták népe

Ottlik Géza: Iskola a határon

Örkény István: Tóték; novellák (évközi kijelölés alapján)

Sarkady Imre: Elveszett paradicsom

Ajánlott olvasmányok

Th. Mann: Mario és a varázsló, Tonio Kröger

Marquez: Száz év magány

Bulgakov: A Mester és Margarita

Brecht: Kurácsi mama és gyermekei

Beckett: Godot-ra várva

Szabó Magda: Az ajtó

Gelléri Andor Endre (novellák)

Kertész Imre: Sorstalanság

Nádas Péter: Évkönyv

Agatha Christie: Tíz kicsi néger

9. osztályban (ötéves képzés esetén a 9-10. évfolyamon)

Bibliai történetek (részletek Mózes I. és II. könyvéből, Jónás könyve, Máté evangéliuma)

Történetek a görög mitológiából

Homérosz: Íliász (részletek)

Homérosz: Odüsszeia (részletek)

Szophoklész: Antigóné, Odipusz király

Dante: Isteni színjáték – Pokol (részletek)

Villon: A nagy testamentum (részletek)

Boccaccio: Dekameron (néhány novella)

Shakespeare: Rómeo és Júlia

Shakespeare: Hamlet

Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)

10. osztályban (ötéves képzés esetén a 10-11. évfolyamon)

Moliere: Tartuffe

Voltaire: Candide vagy az optimizmus

Goethe: Faust I. rész

E.T.A. Hoffmann: Az arany virágcserep

Victor Hugo: A párizsi Notre-Dame vagy Nyomorultak

Puskin: Anyegin

Katona József: Bánk bán

Kölcsény: Parainesis
Vörösmarty: Csongor és Tünde
Petőfi: A helység kalapácsa
Petőfi: Az apostol
Arany: Toldi estéje
Arany: Buda halála
Jókai Mór egy regénye
Madách: Az ember tragédiája

11. osztályban (ötéves képzés esetén a 12. évfolyamon)

Henrik Ibsen: Solness építőmester v. A vadkacsa. v. Babaszoba, (Nóra néven lett ismert)

Balzac: Goriot apó
Stendhal: Vörös és fekete
Gogol: A köpönyeg
Tolsztoj: Ivan Iljics halála
Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés
Flaubert: Bovaryné
Csehov: Három nővér v. Ványa bácsi
Mikszáth Kálmán: A jó palócok
Mikszáth Kálmán: Tót atyafiak
Mikszáth Kálmán egy regénye
Krúdy: Szindbád-novellák
Móricz Zsigmond: Úri muri vagy Rokonok
Kosztolányi Dezső: Édes Anna vagy Pacsirta
Kosztolányi: Esti Kornél (részletek)
Karinthy Frigyes: Így írtok ti

12. osztályban (ötéves képzés esetén a 13. évfolyamon)

Samuel Beckett: Godot-ra várva vagy Dürrenmatt: A fizikusok v. Az öreg hölgy látogatása

Thomas Mann: Tonio Kröger
Thomas Mann: Mario és a varázsló
Franz Kafka: Az átváltozás
Franz Kafka: A per
Bulgakov: A Mester és Margarita
Hemingway: Az öreg halász és a tenger
Camus: Közöny
Brecht: Kurácsi mama vagy Koldusopera
Déry Tibor: Niki
Németh László: Iszony vagy Égető Eszter vagy Gyász
Örkény: Tóték vagy Pisti a vérzivatarban
Örkény: Egyperces novellák
Ottlik Géza: Iskola a határon
Kertész Imre: Sorstalanság

